

VALSTS IZGLĪTĪBAS
SATURA CENTRS

Semināra „Korupcijas novēršana un apkarošana Latvijā” (27.10.2014) kopsavilkums

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) telpās 2014.gada 27. oktobrī notika kārtējais Sociālo zinību metodisko apvienību vadītāju seminārs, kurš šoreiz bija veltīts pretkorupcijas tematam.

Semināra laikā metodisko apvienību vadītājiem bija iespēja tikties ar KNAB darbiniekiem un papildināt savas zināšanas par korupcijas izpausmēm, korupcijas cēloņiem un sekām, korupcijas izplatību un korupcijas novēršanas un apkarošanas procesu Latvijā.

Semināru atklāja KNAB priekšnieks **Jaroslavs Streļčenoks**, kurš savas uzrunas laikā uzsvēra to, cik būtiski attīstīt izpratni par korupciju un tās nepieļaujamību jau skolas vecumā, kā arī norādīja uz nepieciešamību par šiem jautājumiem runāt dažādu mācību priekšmetu stundās, piemēram, Sociālās zinības, Literatūra, gan arī Klases stundās.

Korupcijas atpazīšana un novēršana – Diāna Kurpniece, toreizējā KNAB Korupcijas novēršanas nodaļas vadītāja, vērta skolotāju uzmanību uz korupcijas būtību un korupciju kā krimināli sodāmu noziegumu. Vienlaikus viņa skaidroja dažādas korupcijas izpausmes – kukuļdošanu un kukuļņemšanu, dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, valsts amatpersonas bezdarbību utt. Viņa arī īpašu uzmanību veltīja jautājumam par kukuļa nošķiršanu no dāvanas, kur galvenā atšķirība ir devēja motivācija un atgriezeniskā saite – dāvana tiek pasniegta no sirds, neko negaidot pretī, bet kukulis ar nodomu ietekmēt personas rīcību, kukuļdošanas gadījumā darbība vienmēr ir divpusēja – kukulis tiek dots, lai kaut ko panāktu.

Interesu konflikts – tikai solis līdz korupcijai – Inta Nolle, KNAB Korupcijas novēršanas nodaļas galvenā speciāliste sabiedrības izglītošanas jautājumos, klātesošajiem skaidroja jēdziena „interesu konflikts” būtību un arī iezīmēja valsts amatpersonām noteikto aizliegumu veikt amata pienākumus interešu konflikta situācijā, minot arī dažādus piemērus no skolas dzīves. Tāpat viņa runāja par dāvanu ietekmi uz personas objektivitāti un neitralitāti, skaidrojot, kāpēc dāvanu pieņemšanas fakts var radīt gan reālu, gan šķietamu interešu konfliktu.

Korupcijas izmeklēšana – Lienīte Šikore, KNAB izmeklēšanas nodaļas vadītāja, kura pati ir pieredzējusi izmeklētāja, iezīmēja veidu, kā koruptīvi noziegumi nonāk KNAB redzes lokā, kā informācija tiek analizēta, kā tiek veiktas operatīvās darbības un izmeklēšanas process. Tāpat viņa stāstīja par KNAB pieredzi dažādās korupcijas izmeklēšanas lietās. Lielākā līdz šim nodotā kukuļu summa vienā korupcijas krimināllietā - 8 miljoni eiro, ko valsts amatpersonām, izmantojot rūpīgi izveidotu shēmu caur vairāk nekā desmit valstu ofšoriem, nodeva privātpersonas.

Seminārā tika prezentēts arī **mācību materiāls skolotājiem „Pretkorupcijas mācību stunda skolēniem”**. Materiāls galvenokārt paredzēts vidējās izglītības iestāžu skolēnu izglītošanai, taču tas var noderēt arī pedagogam, kurš par pretkorupcijas un ētikas jautājumiem runā pamatskolā. Izdevuma mērķis ir radīt jauniešiem izpratni par korupcijas negatīvajām sekām un kaitējumu sabiedrībai un demokrātijai, kā arī veicināt jauniešu vidū diskusiju par labu pārvaldību, godprātību un citām sabiedrības vērtībām. Lai pretkorupcijas tēmu saistošākā veidā varētu pasniegt skolēniem, metodiskajā materiālā iekļauta ne tikai teorija, bet arī piemēri, uzdevumi un jautājumi diskusijai. Tajā atrodamas atbildes uz septiņiem būtiskiem jautājumiem: kas ir korupcija? kādi ir korupcijas cēloņi? kādas ir korupcijas sekas? kā korupcija izpaužas? kā novērst korupciju un kas ir KNAB? kā korupciju var izmērīt? kāda ir katra indivīda loma korupcijas izskaušanā? Metodiskais materiāls skolotājiem pieejams KNAB [mājaslapā](#) .

Politisko partiju finansēšanas sistēma un partiju kontrole – Inga Jaunskunga, KNAB Politisko partiju finansēšanas kontroles nodaļas vadītāja, MA vadītājiem īsumā pastāstīja arī politisko partiju finansēšanas ierobežojumiem un priekšvēlēšanu aģitāciju, atbildot arī uz skolotāju jautājumiem par tikko notikušajām Saeimas vēlēšanām un ziedošanas ierobežojumiem.

Noslēgumā **VISC mācību satura speciāliste Sandra Falka** informēja MA vadītājus par aktualitātēm mācību priekšmetā *Sociālās zinības*.

Visus semināra laikā prezentētos materiālus tā dalībnieki saņēma elektroniski, bet citus interesentus par materiāliem vai KNAB speciālistu vadītu pretkorupcijas mācību stundu skolēniem aicinām interesēties pie KNAB galvenās speciālistes izglītošanas jautājumos Aritas Zvejnieces (arita.zvejniece@knab.gov.lv; 67356189).

Sagatavoja Sandra Falka